

آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) و ماده (۳۲) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی

شماره مصوبه ۱۵۹۳۲۹/ت/۴۷۱۸۷ هـ

شماره روزنامه رسمی ۱۹۷۱۶ مورخه ۱۳۹۱/۸/۱۸

مرجع تصویب: هیات وزیران

وزارت راه و شهرسازی - وزارت کشور، وزارت دادگستری

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۶/۲۶ بنا به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های راه و شهرسازی، کشور و دادگستری، موضوع نامه شماره ۱/۷/۸۰۸۷۱ مورخ ۱۳۹۰/۵/۲۹ وزارت کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۱) ماده (۳۱) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹ - آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده و ماده (۳۲) قانون مذکور را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - تعاریف و اصطلاحات

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی - مصوب ۱۳۸۹

ب- سازمان: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

پ- شهرداری: شهرداریهای سراسر کشور

ت- پروانه فعالیت: مجوزی که توسط سازمان یا شهرداری حسب مورد برای شروع یا تداوم فعالیت شرکت یا موسسه حمل و نقل عمومی کالا یا مسافر صادر می شود.

ث- شرکت یا موسسه برون شهری: شخص حقوقی که به منظور فعالیت در زمینه حمل و نقل عمومی برون شهری کالا یا مسافردارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از شهرداری می باشد.

ج- شرکت یا موسسه درون شهری: شخص حقوقی که به منظور فعالیت در زمینه حمل و نقل عمومی درون شهری کالا یا مسافردارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از سازمان می باشد.

چ- وسیله نقلیه عمومی: وسیله نقلیه ای که دارای پلاک عمومی بوده و حسب مورد مطابق ضوابط شهرداری (در چارچوب سیاستهای ابلاغی وزارت کشور) و یا سازمان، در بخش حمل و نقل عمومی درون شهری یا برون شهری فعالیت می کند و برای آن کارت هوشمند رانندگان صادر شده باشد.

ح- قانون الزام: قانون الزام شرکتها و موسسات ترابری جاده ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه - مصوب ۱۳۶۸ - و اصلاحات بعدی آن.

فصل دوم - حمل نقل برون شهری

ماده ۲- فعالیت حمل و نقل عمومی برون شهری بار یا مسافر از طریق شرکت یا موسسه ای صورت می گیرد که دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از طرف سازمان باشد.

ماده ۳- شرکت یا موسسه برون شهری مکلف است ضوابط و دستور العمل های سازمان از قبیل ضوابط تاسیس و بهره برداری از شرکت های حمل و نقل بار و مسافر را رعایت نماید.

ماده ۴- شرکت یا موسسه برون شهری صرفاً مجاز به تحویل بار یا مسافر و صدور بارنامه یا صورت وضعیت برای رانندگانی است که دارای مدارک زیر باشند:

الف- گواهینامه معتبر و متناسب با نوع وسیله نقلیه تحت راهبری

ب- گواهی طی دوره های آموزشی مطابق دستورالعمل آموزش شاغلین، ابلاغی از سوی سازمان

پ- دفترچه کار (برگ فعالیت) صادر شده توسط سازمان

ت- برگه (شناسنامه) صحت و سلامت رانندگی صادر شده توسط مراکز مجاز مورد تأیید سازمان

ث- دفترچه ثبت ساعت رانندگان ناوگان عمومی مسافر

ماده ۵- شرکت یا موسسه موظف به صدور بارنامه یا صورت وضعیت و یا ارایه سایر خدمات صرفاً برای وسایل نقلیه ای است که از نظر فنی کاملاً سالم و بدون نقص بوده و با توجه به ضوابط ابلاغی از سوی سازمان هیچ گونه نقص فنی در سامانه های کنترلی و راهبری وسیله نقلیه نظیر ترمز ها، فرمان ، اتصال در مورد یدک کش ها ، روشنایی، چرخها ، بوق ، ، برف پاک کن و وسایل گرمایشی و سرمایشی نداشته و مدارک زیر برای آنها صادر شده باشد:

الف- برگ یا برچسب معاینه فنی معتبر صادره از سوی مراکز مجاز با رعایت ماده (۹) قانون .

ب- بیمه نامه شخص ثالث معتبر

ج- تاییدیه فنی وسیله نقلیه توسط مدیر فنی شرکت یا موسسه

تبصره - شرکت یا موسسه برون شهری موظف است شخصی را به عنوان مدیر فنی به کار گیرد و وی موظف است قبل از حرکت وسیله نقلیه ، وضعیت فنی آن را بررسی و قابلیت آن را برای سفر پیش بینی و به طور کتبی تایید نماید. شرایط و ضوابط بکارگیری مدیر فنی و فهرست اجزا و تجهیزات مورد نیاز و نحوه بررسی فنی آنها توسط سازمان ابلاغ می شود.

ماده ۶- شرکت یا موسسه برون شهری مکلف است ازدادن مسافر و تحویل بار و صدور بارنامه و صورت وضعیت به وسیله نقلیه فاقد تجهیزات زیر خود داری نماید:

الف - جعبه کمکهای اولیه درمانی

ب- علایم ایمنی و هشدار دهنده مورد نیاز از جمله مثلث شبرنگ

پ- تجهیزات مهار بار متناسب با نوع بار در وسایل نقلیه باری

ت- کپسول آتش نشانی مناسب و آماده به کار

ث- دستگاه سنجش سرعت و زمان بدون نقص فنی

ج- زنجیر چرخ در صورت لزوم

چ- لاستیکهای آجدار قابل قبول

تبصره- شرایط نحوه استفاده و استانداردهای فنی مربوط به تجهیزات موضوع ماده ظرف سه ماده پس از ابلاغ این آیین نامه توسط سازمان ابلاغ می شود.

ماده ۷- رانندگی با وسیله نقلیه عمومی بیش از نه ساعت در یک شبانه روز توسط یک راننده ممنوع است. شرکت یا موسسه برون شهری مکلف است برای سفرهایی که برنامه سفر به صورت یکسره تنظیم شده و مستلزم رانندگی بیش از نه ساعت با سرعت مجاز در یک شبانه روز است، راننده کمکی پیش بینی نماید.

ماده ۸- شرکت یا موسسه برون شهری کالا صرفاً مجاز به صدور و استفاده از بارنامه های موضوع قانون الزام می باشد و موظف است ضوابط سازمان را در خصوص نحوه تهیه ، تنظیم و استفاده از بارنامه جاده ای را رعایت نماید.

ماده ۹- شرکت یا موسسه برون شهری مسافر مکلف است ضوابط و مقررات سازمان را درخصوص حمل و نقل جاده ای مسافر از قبیل نرخ گذاری حمل مسافر با انواع وسایل نقلیه عمومی، استفاده از صورت وضعیت مسافری موضوع قانون الزام، نحوه تهیه، تنظیم و

استفاده از صورت وضعیت و بلیت مسافری، سرویس دهی، ارایه خدمات ویژه در طول سفر، سوار و پیاده نمودن مسافر، حرکت و توقف وسیله نقلیه و سفرهای درستی را رعایت نماید.

ماده ۱۰- اخذ هرگونه وجه از رانندگان، مسافران و صاحبان کالا توسط شرکت یا موسسه برون شهری غیر از مواردی که به موجب مقررات پیش بینی شده یا می شود نظیر کارمزد (حق کمیسیون) و کرایه حمل مورد از بلیت و صورت وضعیت مسافری و بارنامه ممنوع است.

ماده ۱۱- شرکت یا موسسه برون شهری مکلف است ضوابط و مقررات مربوط در خصوص تردد ایمن وسیله نقلیه در جاده ها از قبیل مقررات حمل بار در راههای کشور، دستورالعمل نحوه بارگیری و مهار بار در وسایل نقلیه و دستورالعمل جا به جایی محمولات ترافیکی در راههای کشور و همچنین آیین نامه حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک و مقررات حمل بار مندرج در آیین نامه راهنمایی و رانندگی را رعایت نماید.

ماده ۱۲- رسیدگی به تخلفات شرکت یا موسسه برون شهری در خصوص عدم رعایت این آیین نامه و تعیین جریمه نقدی مربوط و یا مدت تعطیلی و لغو پروانه متخلف بر عهده سازمان و در مورد تخلفات ایمنی و تصادفات ناشی از قصور یا تقصیر شرکت یا موسسه و اعمال اختیارات موضوع این ماده برعهده کمیسیون مستقر در سازمان متشکل از نمایندگان سازمان، پلیس راهنمایی و رانندگی و صنف مربوط خواهد بود.

تبصره - وظایف و اختیارات مراجع مذکور در این ماده متناسب با فراهم شدن بسترهای لازم در استانها بر اساس دستورالعملی که حسب مورد به تصویب سازمان کمیسیون می رسد بر عهده مدیران واحدهای ذیربط استانی خواهد بود.

ماده ۱۳- در صورت احراز وقوع تخلف، مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۱۲) در صورت لزوم با دعوت از مدیر شرکت یا موسسه ذی ربط، برای بار اول تذکر کتبی و برای بار دوم به بعد متناسب با نوع و تکرار تخلف، شرکت یا موسسه برون شهری متخلف را به ازای هر تخلف از یک میلیون ریال تا پنج میلیون ریال جریمه خواهند نمود و در صورت تکرار تخلف بیش از سه بار و در مورد تخلفات منتهی به تصادفات جرحی یا فوتی ناشی از قصور یا تقصیر شرکت، مراجع یاد شده مجازند پروانه فعالیت شرکت یا موسسه برون شهری را از یک ماه تا یک سال به حالت تعلیق در آورده و در صورت تکرار تخلف برای بار چهارم به طور دائم لغو نمایند.

تبصره ۱- تصمیم مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۱۲) ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض است و در صورت اعتراض، قاضی مذکور در ماده (۵) قانون با حضور معترض و نماینده سازمان رای لازم را صادر می نماید و رای صادره قطعی است.

تبصره ۲- نیروی انتظامی موظف است با اعلام سازمان نسبت به تعطیلی شرکت یا موسسه برون شهری متخلف اقدام نماید.

تبصره ۳- در صورت صدور رای مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۱۲) به پرداخت جریمه، شرکت یا موسسه برون شهری متخلف موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رای قطعی، نسبت به پرداخت جریمه تعیین شده به حساب سازمان نزد خزانه داری کل اقدام نماید. ارایه خدمات سازمان و ادامه فعالیت شرکت یا موسسه برون شهری منوط به پرداخت جریمه و ارایه رسید مربوط می باشد.

ماده ۱۴- به منظور کشف تخلفات و تهیه گزارش لازم در مورد عدم رعایت مقررات این آیین نامه توسط شرکت یا موسسه برون شهری، سازمان می تواند تحقیقات و بررسیهای لازم را به عمل آورد و رانندگان، شرکت یا موسسه برون شهری و سایر دستگاههای مرتبط مکلف به همکاری با سازمان می باشند.

ماده ۱۵- برنامه ریزی، ساماندهی و تدوین و تصویب ضوابط تاسیس و فعالیت شرکت های امداد خودرو در جاده های کشور و چگونگی ارایه خدمات و صدور، تمدید و لغو پروانه فعالیت شرکتهای یادشده، صرفاً برعهده سازمان می باشد.

فصل سوم - حمل و نقل درون شهری

- ماده ۱۶- شهرداری ها موظفند فعالیت های مربوط به حمل و نقل بار و مسافر در حریم شهرها را در قالب شرکت یا موسسه حمل و نقل تعاونی و خصوصی ساماندهی و بر آنها نظارت کنند .
- ماده ۱۷- فعالیت حمل و نقل عمومی بار و مسافر از طریق شرکت یا موسسه ای صورت می گیرد که دارای پروانه فعالیت مجاز و معتبر از طرف شهرداری باشد.
- ماده ۱۸- شرکت یا موسسه درون شهری مکلف است ضوابط ابلاغی وزارت کشور در خصوص تاسیس و بهره برداری ، ضوابط شهرداری در خصوص حمل بار و مسافر از قبیل سرویس دهی ، سوار و پیاده نمودن مسافر و تخلیه بار در محل های مجاز، حرکت و توقف وسیله نقلیه و نیز مصوبات شورای اسلامی شهر در خصوص نرخهای مربوط را رعایت نماید.
- ماده ۱۹- دارا بودن مدارک مذکور در ماده (۴) این آیین نامه در مورد رانندگان شرکت یا موسسه درون شهری و نیز رعایت ضوابط موضوع ماده (۵) و (۶) حسب مورد برای وسیله نقلیه مربوط الزامی است.
- تبصره- شرکت یا موسسه درون شهری موظف به رعایت مقررات عمومی حمل کالا و ضوابط مصوب وزارت کشور در خصوص حمل و نقل مواد خطرناک و نحوه جابجایی کالا خارج از ابعاد استاندارد (محمولات ترافیکی) می باشد.
- ماده ۲۰- رسیدگی به تخلفات شرکت یا موسسه درون شهری در خصوص عدم رعایت مفاد و شرایط فصل سوم این آیین نامه و تعیین جریمه نقدی مربوط و یا مدت تعطیلی و لغو پروانه متخلف برعهده شهرداری و در مورد تخلفات ایمنی و تصادفات ناشی از قصور یا تقصیر شرکت یا موسسه و اعمال اختیارات موضوع این ماده برعهده کمیسیونی مستقر در شهرداری محل متشکل از نمایندگان شهرداری ، نیروی انتظامی (پلیس راهنمایی و رانندگی) و صنف مربوط خواهد بود.
- ماده ۲۱- در صورت احراز وقوع تخلف و عدم رعایت مقررات بر اساس اسناد و مدارک مربوط ، مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۲۰) در صورت لزوم با دعوت از مدیر شرکت یا موسسه ذی ربط ، برای بار اول تذکر کتبی و برای بار دوم به بعد متناسب با نوع تکرار تخلف، شرکت یا موسسه درون شهری متخلف را به ازای هر تخلف از یک میلیون ریال تا پنج میلیون ریال جریمه خواهند نمود و در صورت تکرار تخلف بیش از سه بار و در مورد تخلفات منتهی به تصادفات جرحی یا فوتی ناشی از قصور یا تقصیر شرکت ، مراجع یاد شده مجازند پروانه فعالیت شرکت یا موسسه درون شهری را از یک ماه تا یک سال به حالت تعلیق در آورده و در صورت تکرار تخلف برای بار چهارم به طور دائم لغو نمایند .
- تبصره ۱- تصمیم مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۲۰) ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض است و در صورت اعتراض ، قاضی مذکور در ماده (۵) قانون با حضور معترض و نماینده شهرداری رای لازم را صادر می نماید و رای صادره قطعی است.
- تبصره ۲- نیروی انتظامی موظف است با اعلام شهرداری نسبت به تعطیلی شرکت یا موسسه درون شهری متخلف اقدام نماید.
- تبصره ۳- در صورت صدور رای مراجع رسیدگی کننده موضوع ماده (۲۰) به پرداخت جریمه، شرکت یا موسسه درون شهری متخلف موظف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ رای منوط به قطعی شدن آن ، نسبت به پرداخت جریمه تعیین شده به حساب شهرداری اقدام نماید. ارایه خدمات شهرداری و ادامه فعالیت شرکت یا موسسه درون شهری منوط به پرداخت جریمه و ارایه رسید مربوط می باشد.
- ماده ۲۲- برنامه ریزی ، ساماندهی و تدوین و تصویب ضوابط تاسیس و فعالیت شرکت های امداد خودرو در محدوده شهرها و چگونگی ارایه خدمات، صدور، تمدید و لغو پروانه فعالیت شرکتهای یاد شده، صرفاً برعهده وزارت کشور می باشد.